

**Сторожук О.В.**

кандидат економічних наук, доцент

**Чуйко І.С.**

бакалавр

Центральноукраїнський національний технічний університет  
м. Кропивницький, Україна

## **КОУЧИНГ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ КОНСАЛТИНГУ**

У сучасних умовах глобалізації та постійних змін в економіці ефективність бізнес-процесів є основою для успіху компаній. Інтеграція України в Європу вимагає серйозних зусиль щодо підвищення конкурентоспроможності країни, і це ставить перед собою завдання змінити підходи до ведення бізнесу. Особливу увагу у цьому зв'язку потрібно звернути на можливості саморозвитку лідерів бізнесу, які охоплюють постійне вдосконалення навичок управління, комунікації, розвитку стратегічного мислення, піднесення рівня емоційного інтелекту та уміння ефективно керувати стресом. У цьому процесі роль консалтингу об'єктивно зростає, оскільки досвідчені консультанти можуть надавати поради стосовно зміцнення сильних та трансформації слабких сторін лідера, а також розробки стратегії подолання викликів та досягнення мети.

В останні десятиліття консалтинг набув активного розвитку у впровадженні новітніх технологій та підходів. Одна з найефективніших технологій – це коучинг. Коучинг, що зародився у США в 80-х роках минулого століття, спочатку був спрямований на покращення техніки гри в теніс, але згодом відбувся трансфер цієї технології із сфери спорту у бізнес [2].

Сьогодні цей підхід дуже поширений на Заході, особливо серед керівного складу компаній. Проте в Україні коучинг ще не здобув належного розповсюдження та розуміння своєї ефективності. Не існує чіткого визначення коучингу через його творчий характер. Кожен коуч має свої унікальні підходи та методи, орієнтовані на потреби клієнта. Однак загальновизнаним є те, що коучинг – це процес допомоги людині у пошуку власних рішень та розвитку у будь-якій складній ситуації [4].

За визначеннями деяких авторів, коучинг спрямований на досягнення істотних цілей, підвищення мобілізації внутрішнього потенціалу, розвиток здібностей та навичок, засвоєння стратегій досягнення результатів. Інший підхід вбачає коучинг як системний процес співробітництва, що спрямований на поліпшення виконання діяльності, збільшення життєвого досвіду та особистісного зростання людей [2]. Так, Майлз Дауні, один із найкращих європейських бізнес-тренерів, лаконічно наголошує: «коучинг – це мистецтво сприяти продуктивності, навчанню та розвитку іншої особи» [3].

Коучинг є суттєвим інструментом в різних сферах діяльності, включаючи адміністративний коучинг, бізнес-коучинг і життєвий коучинг (Life-коучинг).

Адміністративний коучинг спрямований на роботу з вищими посадовими особами в організаціях і державних структурах. Він сприяє розподілу ресурсів, стратегічному лідерству і ефективному використанню владних повноважень [2].

Бізнес-коучинг допомагає подолати професійні виклики та може бути спрямований як на окремих працівників, так і на підприємство в цілому. Коучинг в консалтингу може бути корисним для запуску нового бізнесу (створення бізнес-плану, оцінка ресурсів, SWOT-аналіз); поліпшення результативності роботи компанії (збільшення прибутковості, реінжиніринг, редизайн, маркетинговий план); реалізація нових бізнес-ідей, старт нових проєктів; розробка мети, бачення і місії компанії; розвитку лідерських якостей керівників всіх рівнів; організація навчання спеціальних професійних навичок і компетенцій; управління кар'єрою співробітників, підвищення мотивації і залученості, розвитку резилієнтності, коригуванню відносин з колегами і партнерами, а також інші індивідуальні потреби клієнтської компанії.

Життєвий коучинг, по суті є спільним проєктом коуча і клієнта, спрямованим на досягнення особистих цілей, навіть якщо вони далекі від сфери професійного життя. Коуч допомагає людині вирішувати різноманітні життєві завдання.

Важливо враховувати, що ефективний коучинг вимагає підтримки ініціативи на різних рівнях в організації. Включення коучингу в плани розвитку людських ресурсів, навчання командної роботи, зміцнення ментального здоров'я співробітників (стрес-коучинг). Таким чином, забезпечення доступу консультантів до навчання персоналу цієї методики, а також створення умов для виконання функцій коучингу на всіх рівнях управління може позитивно позначитися на продуктивності, стесостійкості та мотивації персоналу.

В Україні вже спостерігається деяка інтеграція коучингу у корпоративне навчання, але є потенціал для подальшого розвитку цієї методики [1]. Коучинг може допомогти організаціям у використанні свого внутрішнього потенціалу та наявних ресурсів, щоб впроваджувати зміни та досягати успіху в умовах зростаючих вимог до якості менеджменту та лідерства.

Отже, у сучасному світі ефективність бізнес-процесів важлива для успіху організацій, особливо в контексті глобалізації. Коучинг є ефективним інструментом для розвитку лідерів і покращення різних аспектів діяльності. Цей підхід може бути застосованим в управлінні, бізнесі та особистому житті. Важливо підтримувати ініціативу на різних рівнях організації для успішного впровадження коучингу в Україні.

### Література

1. Крюкова, І., Степаненко, С., & Замлінська, О. (2022). Коучинг як інструмент корпоративної бізнес-стратегії сталого розвитку агрокомпаній. *Modeling the development of the economic systems*, (1), 55-63. <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-3-7>
2. Основи коучингу : навчальний посібник / О. О. Нежинська, В. М. Тищенко. – Київ ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. – 220 с.
3. Effective Coaching, by Myles Downey. URL: <https://pocketwisdom.blog/2022/08/10/effective-coaching-by-myles-downey/>
4. Wikipedia [електронний ресурс]. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Коучинг>